

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАКАРПАТСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ**

**РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

19.09.2016

м.Ужгород

№ 04-19/43-рк/к

Мукачівська міська рада
вул. Пушкіна, 2, м. Мукачево, 89600

Про припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Закарпатського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України за результатами планової перевірки додержання вимог законодавства про захист економічної конкуренції Мукачівською міською радою та її виконавчим комітетом,

ВСТАНОВИЛА:

Відповідно до частини 1 статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» міські ради є органом місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

В територіальних межах м. Мукачево повноваження органів місцевого самоврядування здійснюються Мукачівською міською радою.

Ідентифікаційний код: 38625180.

Юридична адреса: вул. Пушкіна, 2, м. Мукачево, 89600.

Статтею 19 Конституції України передбачено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Отже, Мукачівська міська рада в розумінні абзацу 7 статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є органом влади.

Згідно статті 13 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання» до повноважень органів місцевого самоврядування у сфері питної води та питного водопостачання належать:

- здійснення контролю за якістю питної води, використанням та охороною джерел і систем питного водопостачання;

- встановлення правил користування водозабірними спорудами, призначеними для задоволення потреб споживачів у питній воді.

Рішенням Мукачівської міської ради від 25.06.2009 № 982, затверджено Правила користування системами централізованого водопостачання і водовідведення та надання послуг з централізованого постачання холодної води і водовідведення в м. Мукачево (далі – Правила користування системами централізованого водопостачання і водовідведення в м. Мукачево).

Правила користування системами централізованого водопостачання і водовідведення в м. Мукачево регулюють відносини між суб'єктом господарювання, предметом діяльності якого є надання послуг водопостачання і водовідведення та фізичними і юридичними особами, які отримують або мають намір отримувати послуги водопостачання та водовідведення.

Розділом 4 Правил користування системами централізованого водопостачання і водовідведення в м. Мукачево наведено випадки відключення споживача від центральних мереж водопостачання та водовідведення.

Зокрема, споживач може бути відключеним від центральних мереж водопостачання та водовідведення виробником без його згоди, у разі якщо:

- водопровідний ввід, що належить споживачу знаходиться в аварійному стані і споживач не виконує його ремонт, що призводить до втрат води;

- споживач заборгував виробнику плату за наданні послуги за три і більше місяців і не розрахувався з виробником на протязі 14 днів з дати вручення повідомлення про відключення за борги;

- споживач відмовився від заключення договору на надання/отримання послуг водопостачання та водовідведення.

Статтею 23 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання», дія якого поширюється на всіх суб'єктів господарювання, що виробляють питну воду і забезпечують міста шляхом централізованого питного водопостачання, передбачено, що підприємства питного водопостачання мають право у разі внесення споживачем не в повному обсязі плати за використану питну воду обмежити його питне водопостачання до рівня екологічної броні питного водопостачання. Відповідно до статті 16-1 цього Закону екологічна броня застосовується з метою запобігання виникненню надзвичайних ситуацій техногенного або природного характеру через припинення питного водопостачання споживачам (крім населення) у разі несплати або внесення не в повному обсязі плати за використану ними питну воду.

Пунктом 3 статті 16 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» передбачено, що комунальні послуги надаються споживачу безперебійно, за винятком часу на:

- проведення ремонтних і профілактичних робіт виконавцем/виробником за графіком, погодженим з виконавчими органами місцевих рад або місцевими державними адміністраціями згідно з нормативними документами. Допустима тривалість перерв у наданні послуг, їх періодичність встановлюються Кабінетом Міністрів України на підставі стандартів, нормативів, норм, порядків та правил експлуатації, проведення випробувань теплових мереж, поточного і капітального ремонтів, реконструкції об'єктів житлового фонду;

- ліквідацію наслідків аварій або дії обставин непереборної сили. Перерва у наданні комунальних послуг, яка виникла внаслідок аварії або дії обставин непереборної сили, має бути ліквідована у найкоротші терміни, що визначаються нормативними документами. Якщо ліквідація наслідків аварії або дії обставин непереборної сили потребує більше однієї доби, виконавець/виробник спільно з органами місцевого самоврядування здійснює заходи щодо зменшення її негативного впливу на споживачів.

Необхідно зазначити, що згідно з пунктом 15.6 Правил користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, затверджених наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27.06.2008 №190 (із змінами), у разі пошкодження мереж, споруд водопостачання або водовідведення особи, що виявили таке пошкодження, зобов'язані негайно повідомити про це виробника та здійснити всі можливі заходи щодо усунення наслідків цього пошкодження. Ліквідація пошкоджень виконується виробником або організацією, яка має відповідну ліцензію на здійснення господарської діяльності з централізованого водопостачання та водовідведення, за участю виробника.

Відповідно до пункту 2.1.11 Правил технічної експлуатації систем водопостачання та каналізації, затверджених наказом Державного комітету України по житлово-комунальному господарству від 05.07.1995 №30 (із змінами), у разі виникнення аварій на спорудах, мережах, устаткуванні систем водопостачання і каналізації, виробник повинен негайно вжити заходів для їх швидкого виявлення, локалізації та повної ліквідації.

Таким чином, можливість припинення постачання води населенню через заборгованість за спожиті послуги з централізованого постачання холодної води та водовідведення законодавством не передбачена.

Відповідно до статті 48 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання», спори з питань питної води та питного водопостачання розглядаються у судовому порядку.

Постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2005 № 630 затверджені Правила надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення (далі – Правила) та Типовий договір про надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення (далі – Типовий договір).

Пунктом 8 Правил визначено, що послуги надаються споживачеві згідно з договором, що оформляється на основі Типового договору про надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення.

Пунктом 23 Правил визначено, що за несвоєчасну оплату послуг споживач сплачує пеню в установлених законом та договором розмірах.

Згідно пункту 20 Типового договору споживач несе відповідальність за несвоєчасне внесення платежів за послуги – шляхом сплати пені.

Отже, застосування суб'єктом господарювання на ринку питного водопостачання будь-якого не передбаченого чинним законодавством порядку обмеження споживачів (населення) питної води, може призвести до ущемлення інтересів споживачів.

В межах м. Мукачева послуги з централізованого водопостачання та водовідведення надає Мукачівське міське комунальне підприємство «Мукачівводоканал».

Відповідно до статті 5 цього Закону України «Про природні монополії», централізоване водопостачання та водовідведення відноситься до сфери діяльності суб'єктів природної монополії.

Згідно Реєстру суб'єктів природних монополій у сферах тепlopостачання та централізованого водопостачання та водовідведення, складеного Національною комісією, що здійснює регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, ММКП «Мукачівводоканал» є суб'єктом природної монополії на ринку централізованого водопостачання та водовідведення.

Відповідно до частини 1 статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку в нього немає жодного конкурента.

Мукачівське міське комунальне підприємство «Мукачівводоканал» за результатами діяльності 2015 року та I-го півріччя 2016 року, як суб'єкт природної монополії, займає монопольне (домінуюче) становище на ринках централізованого водопостачання та водовідведення за регульованим тарифом в межах своїх водопровідно-каналізаційних мереж м. Мукачево з частками по 100,0 відсотків відповідно.

У разі відключення ММКП «Мукачівводоканал» споживачів м. Мукачева від мереж централізованого водопостачання та водовідведення, такі дії містили б ознаки зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку у вигляді відмови від реалізації товару за відсутності альтернативних джерел придбання.

Мукачівська міська рада, затвердивши рішенням від 25.06.2009 № 982 Правила користування системами централізованого водопостачання і водовідведення та надання послуг з централізованого постачання холодної води і водовідведення в м. Мукачево, які суперечать вимогам Законів України «Про питну воду та питне водопостачання» та «Про житлово-комунальні послуги», створила умови для вчинення МКП «Мукачівводоканал» порушень законодавства про захист економічної конкуренції.

Відповідно до статті 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» забороняються дії чи бездіяльність органів місцевого самоврядування, органів адміністративно – господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), що полягають у схиленні суб'єктів господарювання, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю до порушень законодавства про захист економічної конкуренції, створенні умов для вчинення таких порушень чи їх легітимації.

Таким чином, дії Мукачівської міської ради щодо затвердження рішенням від 25.06.2009 № 982 Правил користування системами централізованого водопостачання і водовідведення та надання послуг з централізованого постачання холодної води і

водовідведення в м. Мукачево, які суперечать вимогам Законів України «Про питну воду та питне водопостачання» та «Про житлово-комунальні послуги», містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 7 статті 50, статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді дій органу місцевого самоврядування, що полягають у створенні умов для вчинення суб'єктом господарювання порушень законодавства про захист економічної конкуренції.

Органи місцевого самоврядування при наданні адміністративних послуг повинні керуватися Конституцією України, Законом України «Про адміністративні послуги», Законом України «Про місцеве самоврядування», Законом України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», Законом України «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності», постановою Кабінету міністрів України від 30.01.2013 №44 «Про затвердження вимог до підготовки технологічної картки адміністративної послуги», розпорядженням Кабінету міністрів України від 16.05.2014 №523-р «Деякі питання надання адміністративних послуг органів виконавчої влади через центри надання адміністративних послуг».

Згідно статті 1 Закону України «Про адміністративні послуги» адміністративна послуга - результат здійснення владних повноважень суб'єктом надання адміністративних послуг за заявою фізичної або юридичної особи, спрямований на набуття, зміну чи припинення прав та/або обов'язків такої особи відповідно до закону

Відповідно до статті 9 Закону України «Про адміністративні послуги», адміністративні послуги надаються суб'єктами надання адміністративних послуг безпосередньо або через центри надання адміністративних послуг.

Частиною 2 статті 12 Закону України «Про адміністративні послуги» визначено, що центри надання адміністративних послуг утворюються (в тому числі) при виконавчому органі міської ради міста обласного значення.

Відповідно до частини 6 статті 12 Закону України «Про адміністративні послуги», перелік адміністративних послуг, які надаються через центр надання адміністративних послуг, визначається органом, який прийняв рішення про утворення центру надання адміністративних послуг.

Рішенням сесії Мукачівської міської ради 6-го скликання від 31.07.2014 № 1186 затверджено Положення про центр надання адміністративних послуг (надалі – Положення), Регламент центру надання адміністративних послуг (надалі – Регламент центру) та Перелік адміністративних послуг, які надаються через центр надання адміністративних послуг виконавчим комітетом Мукачівської міської ради (надалі – Перелік послуг).

Згідно Положення, Центр надання адміністративних послуг (надалі – Центр) є постійно діючим робочим органом виконавчого комітету Мукачівської міської ради, в якому забезпечено надання адміністративних послуг через адміністратора шляхом його взаємодії із суб'єктами надання адміністративних послуг.

Складовою частиною Центру є дозвільний центр, утворений відповідно до Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», який забезпечує надання адміністративних послуг з видачі (переоформлення, видачі дублікатів, анулювання) документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності.

Через центр надання адміністративних послуг надано адміністративних послуг:

- 2014 рік – 1832;
- 2015 рік – 8845;
- I півріччя 2016 року – 4993.

Супутні послуги, пов'язані з наданням адміністративних послуг у період 2014-2015 роках та поточний період 2016 року у Центрі не надавалися.

В ході перевірки встановлено наступне.

Відповідно до Закону України «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності» органи місцевого самоврядування уповноважені надавати наступні документи дозвільного характеру:

рішення про передачу у власність, надання у постійне користування та оренду земельних ділянок, що перебувають у державній або комунальній власності (Земельний кодекс України);

рішення про продаж земельних ділянок державної та комунальної власності (Земельний кодекс України);

дозвіл на розміщення зовнішньої реклами (Закону України «Про рекламу»);

дозвіл на порушення об'єктів благоустрою (Закон України «Про благоустрій населених пунктів»).

Відповідно до частини 2 статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до повноважень сільських, селищних і міських рад у сфері благоустрою населених пунктів належить видача дозволу на порушення об'єктів благоустрою у випадках та порядку, передбачених цим Законом.

Проте, така послуга як дозвіл на порушення об'єктів благоустрою через відділ (офіс) з видачі документів дозвільного характеру не надавалась, інформаційна та технологічна карта на вказану послугу не затверджена.

Порядок надання дозволу на порушення об'єктів благоустрою регламентується наступними нормативно-правовими актами:

- Законом України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності»,
- Законом України «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності»,
- Законом України «Про адміністративні послуги»,
- Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні»,
- Законом України «Про благоустрій населених пунктів»,
- Типовим порядком видачі дозволів на порушення об'єктів благоустрою або відмови в їх видачі, переоформлення, видачі дублікатів, анулювання дозволів, затвердженого постановою Кабінету міністрів України від 30 жовтня 2013 №870,
- Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16.05.2014 №523-р «Деякі питання надання адміністративних послуг органів виконавчої влади через центри надання адміністративних послуг»,
- Вимогами до підготовки технологічної картки адміністративної послуги, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 30.01.2013 №44.

Відповідно до частини 1 статті 26-1 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» порушення об'єктів благоустрою, пов'язане з виконанням суб'єктами господарювання земляних та ремонтних робіт, здійснюється на підставі дозволу на порушення об'єктів благоустрою виконавчого органу сільської, селищної, міської ради.

Порядок видачі дозволів або відмови в їх видачі, переоформлення, видачі дублікатів, анулювання дозволів затверджується рішенням відповідної сільської, селищної, міської ради на підставі Типового порядку, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

Пунктом 4 Типового порядку видачі дозволів на порушення об'єктів благоустрою або відмови в їх видачі, переоформлення, видачі дублікатів, анулювання дозволів, затвердженого постановою Кабінету міністрів України від 30 жовтня 2013 року №870 передбачено, що дозвіл видається виконавчим органом сільської, селищної, міської ради за місцем проведення робіт на підставі письмової заяви, що подається відповідною юридичною особою чи фізичною особою - підприємцем (або їх уповноваженим представником).

Відповідно до статті 8 Закону України «Про адміністративні послуги» суб'єктом надання адміністративних послуг на кожну адміністративну послугу, яку він надає відповідно до закону, затверджуються інформаційна і технологічна картки, а у разі якщо суб'єктом надання є посадова особа, - органом, якому вона підпорядковується.

Цією статтею також визначено, що інформаційна картка адміністративної послуги містить інформацію про:

- 1) суб'єкта надання адміністративної послуги та/або центр надання адміністративних послуг (найменування, місцезнаходження, режим роботи, телефон, адресу електронної пошти та веб-сайту);

2) перелік документів, необхідних для отримання адміністративної послуги, порядок та спосіб їх подання, а у разі потреби - інформацію про умови чи підстави отримання адміністративної послуги;

3) платність або безоплатність адміністративної послуги, розмір та порядок внесення плати (адміністративного збору) за платну адміністративну послугу;

4) строк надання адміністративної послуги;

5) результат надання адміністративної послуги;

6) можливі способи отримання відповіді (результату);

7) акти законодавства, що регулюють порядок та умови надання адміністративної послуги.

Інформаційна картка адміністративної послуги розміщується суб'єктом надання адміністративної послуги на його офіційному веб-сайті та у місці здійснення прийому суб'єктів звернень.

Проте, інформаційна карта на таку адміністративну послугу як дозвіл на порушення об'єктів благоустрою на веб-сайті не розміщена, у місці здійснення прийому суб'єктів звернення відсутня.

Технологічна картка адміністративної послуги містить інформацію про порядок надання адміністративної послуги.

У технологічній картці адміністративної послуги зазначаються:

1) етапи опрацювання звернення про надання адміністративної послуги;

2) відповідальна посадова особа;

3) структурні підрозділи, відповідальні за етапи (дію, рішення);

4) строки виконання етапів (дії, рішення).

Статтею 3 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» визначено, що основними принципами державної політики з питань дозвільної системи у сфері господарської діяльності є розвиток конкуренції, прозорість процедури видачі документів дозвільного характеру, додержання рівності прав суб'єктів господарювання під час видачі документів дозвільного характеру.

Мукачівською міською радою затверджено інформаційну карту адміністративної послуги «Для отримання ордеру на проведення земляних робіт».

Проте, відповідно до Закону України «Про благоустрій населених пунктів», Типового порядку видачі дозволів на порушення об'єктів благоустрою або відмови в їх видачі, переоформлення, видачі дублікатів, анулювання дозволів, затвердженого постановою Кабінету міністрів України від 30.10.2013 №870, на порушення об'єктів благоустрою юридичним особам та фізичним особам - підприємцям, необхідно отримати відповідний дозвіл.

Отримання ордеру на проведення земляних робіт, чинним законодавством не передбачено.

Крім того, інформаційна карта адміністративної послуги «Для отримання ордеру на проведення земляних робіт» не відповідає вимогам Типового порядку видачі дозволів на порушення об'єктів благоустрою або відмови в їх видачі, переоформлення, видачі дублікатів, анулювання дозволів, затвердженого постановою Кабінету міністрів України від 30 жовтня 2013 року №870 щодо умов отримання адміністративної послуги та переліку підстав для відмови у наданні адміністративної послуги.

Мукачівською міською радою не розроблені та не затверджені інформаційна та технологічна картка адміністративної послуги з надання дозволу на порушення об'єктів благоустрою, внаслідок чого суб'єкт звернення, немає інформації стосовно строку надання цієї послуги, переліку документів, необхідних для отримання цієї послуги, платності або безоплатності цієї послуги. Відсутність інформаційної та технологічної картки адміністративної послуги може призвести до затягування строків надання адміністративної послуги, витребування зайвих документів, які непотрібні при надання цієї адміністративної послуги.

Такий порядок надання адміністративної послуги без розроблення та затвердження інформаційної та технологічної карток, суперечить нормативно встановленим вимогам та

може розглядатись як створення адміністративних бар'єрів щодо вступу нових суб'єктів господарювання на товарні ринки, розвитку підприємництва тощо.

Не розроблення та не затвердження Мукачівської міською радою інформаційної та технологічної карток адміністративної послуги з надання дозволу на порушення об'єктів благоустрою, всупереч Закону України «Про адміністративні послуги», містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій, а саме: бездіяльності органу місцевого самоврядування, що може призвести до спотворення конкуренції.

Аналізом інформаційних та технологічних карт адміністративних послуг, що надаються через Центр та заяв поданих суб'єктами звернення, встановлено наступне.

Вимоги до підготовки інформаційної та технологічної карт встановлені статтею 8 Закону України «Про адміністративні послуги» та постановою Кабінету міністрів України від 30.01.2013 №44 «Про затвердження вимог до підготовки технологічної картки адміністративної послуги».

Відповідно до частини 5 статті 9 Закону України «Про адміністративні послуги» перелік та вимоги до документів, необхідних для отримання адміністративної послуги, визначаються законом.

Згідно частини 6 статті 9 Закону України «Про адміністративні послуги» забороняється вимагати від суб'єкта господарювання документи або іншу інформацію для надання адміністративної послуги, не передбачені законом.

Статтею 10 Закону України «Про адміністративні послуги» передбачено, що граничний строк надання адміністративної послуги визначається законом. У разі якщо законом не визначено граничний строк надання адміністративної послуги, цей строк не може перевищувати 30 календарних днів з дня подання суб'єктом звернення заяви та документів, необхідних для отримання послуги.

Відповідно до абзацу четвертого частини першої статті 4-1 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» строк видачі документів дозвільного характеру становить десять робочих днів, якщо інше не встановлено законом.

Згідно частини п'ятої статті 4-1 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» підставами для відмови у видачі документа дозвільного характеру є:

- подання суб'єктом господарювання неповного пакета документів, необхідних для одержання документа дозвільного характеру, згідно із встановленим вичерпним переліком;
- виявлення в документах, поданих суб'єктом господарювання, недостовірних відомостей;
- негативний висновок за результатами проведених експертиз та обстежень або інших наукових і технічних оцінок, необхідних для видачі документа дозвільного характеру.

Законом можуть встановлюватися інші підстави для відмови у видачі документа дозвільного характеру.

Відмова у видачі документа дозвільного характеру за підставами, не передбаченими законами, не допускається.

Проте, в деяких інформаційних та технологічних картах визначені такі умови отримання адміністративної послуги, які не відповідають вимогам законодавства, наприклад, перелік документів, необхідних для отримання адміністративної послуги, перелік підстав для відмови у наданні адміністративної послуги, строки надання деяких адміністративних послуг та інше.

Мукачівською міською радою затверджено інформаційні та технологічні картки таких адміністративних послуг, як «Надання містобудівних умов і обмежень на забудову земельної ділянки» (будівництво об'єкту архітектури на незабудованій земельній ділянці), «Надання містобудівних умов і обмежень на забудову земельної ділянки» (будівництво об'єкту архітектури на забудованій земельній ділянці), «Надання містобудівних умов і обмежень на забудову земельної ділянки» (реконструкція об'єкту архітектури в межах лінійних розмірів),

«Надання містобудівних умов і обмежень на забудову земельної ділянки» (будівництво, реконструкція, завершення будівництва).

Аналізом зазначених інформаційних та технологічних карток встановлено, що вони не відповідають вимогам Порядку надання містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки, їх склад та зміст, затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 07.07.2011 №109 (надалі – Порядок надання містобудівних умов).

Відповідно до пункту 2.2 розділу II Порядку надання містобудівних умов для отримання містобудівних умов та обмежень до заяви замовником додаються:

- засвідчена в установленому порядку копія документа про право власності (користування) земельною ділянкою;
- ситуаційний план (схема) щодо місцезнаходження земельної ділянки (у довільній формі);
- вкопіювання з топографо-геодезичного плану М 1:2000;
- кадастрова довідка з містобудівного кадастру (у разі наявності);
- черговий кадастровий план (витяг із земельного кадастру - за умови відсутності містобудівного кадастру);
- фотофіксація земельної ділянки (з оточенням);
- містобудівний розрахунок з техніко-економічними показниками запланованого об'єкта будівництва.

Проте, вичерпний перелік документів, необхідний для отримання адміністративної послуги, зазначений вказаних вище інформаційних картках адміністративних послуг не відповідає вимогам пункту 2.2 розділу II Порядку надання містобудівних умов.

Відповідно до пункту 2.1 розділу II Порядку надання містобудівних умов містобудівні умови та обмеження надаються відповідними уповноваженими органами містобудування та архітектури на безоплатній основі протягом семи робочих днів з дня реєстрації відповідної заяви разом із документами, передбаченими пунктом 2.2 цього розділу, у порядку, встановленому Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності».

Однак, у інформаційних та технологічних картках адміністративних послуг «Надання містобудівних умов і обмежень на забудову земельної ділянки» (будівництво об'єкту архітектури на незабудованій земельній ділянці), «Надання містобудівних умов і обмежень на забудову земельної ділянки» (будівництво об'єкту архітектури на забудованій земельній ділянці), «Надання містобудівних умов і обмежень на забудову земельної ділянки» (реконструкція об'єкту архітектури в межах лінійних розмірів), «Надання містобудівних умов і обмежень на забудову земельної ділянки» (будівництво, реконструкція, завершення будівництва) передбачено, що строк надання адміністративної послуги - місячний термін з дня отримання заяви та 10-денний термін після прийняття рішення виконкому.

В інформаційних та технологічних картах щодо земельних питань (отримання дозволів на розробку проекту землеустрою, отримання дозволів на розробку технічної документації із землеустрою та ін.), встановлено такі строки надання адміністративних послуг, що не відповідають вимогам Земельного кодексу України, Закону України «Про адміністративні послуги», Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності».

Згідно частини 3 Земельного кодексу України, орган державної влади, Рада міністрів Автономної Республіки Крим або орган місцевого самоврядування у місячний строк розглядає заяву (клопотання) і приймає рішення про надання дозволу на розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки (якщо такий проект відсутній) та/або про проведення експертної грошової оцінки земельної ділянки (крім земельних ділянок площею понад 50 гектарів для розміщення відкритих спортивних і фізкультурно-оздоровчих споруд) чи про відмову в продажу із зазначенням обґрунтованих причин відмови.

Відповідно до статті 123 Земельного кодексу України надання у користування земельної ділянки в інших випадках здійснюється на підставі технічної документації із землеустрою щодо встановлення меж земельної ділянки в натурі (на місцевості). У такому

разі розроблення такої документації здійснюється на підставі дозволу, наданого Верховною Радою Автономної Республіки Крим, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, органом виконавчої влади або органом місцевого самоврядування, відповідно до повноважень, визначених статтею 122 цього Кодексу, крім випадків, коли особа, зацікавлена в одержанні земельної ділянки у користування, набуває право замовити розроблення такої документації без надання такого дозволу.

Відповідно до статті 123 Земельного кодексу України передача в оренду земельних ділянок, що перебувають у державній або комунальній власності, здійснюється на підставі рішення відповідного органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування згідно з їх повноваженнями, визначеними статтею 122 цього Кодексу, чи договору купівлі-продажу права оренди земельної ділянки (у разі продажу права оренди) шляхом укладення договору оренди земельної ділянки чи договору купівлі-продажу права оренди земельної ділянки.

Статтею 10 Закону України «Про адміністративні послуги» передбачено, що граничний строк надання адміністративної послуги визначається законом. У разі якщо законом не визначено граничний строк надання адміністративної послуги, цей строк не може перевищувати 30 календарних днів з дня подання суб'єктом звернення заяви та документів, необхідних для отримання послуги.

Відповідно до абзацу четвертого частини першої статті 4-1 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» строк видачі документів дозвільного характеру становить десять робочих днів, якщо інше не встановлено законом.

Порушення строків надання адміністративних послуг (45 робочих днів), допущені в наступних інформаційних та технологічних картах:

- адміністративна послуга «Дозвіл на розробку проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки в оренду»;

- адміністративна послуга «Про надання дозволу на розробку проекту землеустрою щодо відведення вільних від забудови земельних ділянок, які виставляються на земельні торги у формі аукціону та на проведення їх експертних грошових оцінок»;

- адміністративна послуга «Дозвіл на розробку проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки для надання земельної ділянки в оренду або постійне користування»;

- адміністративна послуга «Дозвіл на розробку проекту землеустрою щодо відведення вільної від забудови земельної ділянки в постійне користування»;

- адміністративна послуга «Дозвіл на розробку проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки в суперфіції»;

- адміністративна послуга «Дозвіл на розробку проекту землеустрою щодо відведення забудованої земельної ділянки у власність»;

- адміністративна послуга «Дозвіл на розробку проекту землеустрою щодо відведення вільної від забудови земельної ділянки у власність/постійне користування»;

- адміністративна послуга «Затвердження проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки у власність/постійне користування та передача у власність/постійне користування»;

- адміністративна послуга «Затвердження проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки в оренду/в суперфіції та передача земельної ділянки в оренду/суперфіції»;

- адміністративна послуга «Затвердження проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки в суперфіції та передача земельної ділянки в суперфіції»;

- адміністративна послуга «Затвердження проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки в разі зміни її цільового призначення»

- адміністративна послуга «Дозвіл на розробку технічної документації із землеустрою щодо поділу та об'єднання земельних ділянок»;

- адміністративна послуга «Дозвіл на розробку технічної документації із землеустрою щодо встановлення меж земельних ділянок комунальної власності в натурі (на місцевості), що перебувають у фактичному користуванні»;

- адміністративна послуга «Дозвіл на розробку технічної документації щодо передачі забудованої земельної ділянки у власність/постійне користування»;

- адміністративна послуга «Дозвіл на розробку технічної документації із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) для передачі у власність для будівництва та обслуговування житлового будинку, господарських будівель та споруд»;
- адміністративна послуга «Затвердження технічної документації із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) по посвідченню права оренди, постійного користування земельною ділянкою»;
- адміністративна послуга «Дозвіл на виготовлення технічної документації по зміні координат земельної ділянки без зміни її площі та конфігурації або без зміни її площі їх зміною її конфігурації»;
- адміністративна послуга «Дозвіл на розробку технічної документації щодо надання забудованої земельної ділянки в оренду»;
- адміністративна послуга «Дозвіл на розробку технічної документації із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) для надання земельної ділянки в оренду або постійного користування»;
- адміністративна послуга «Про затвердження документації із землеустрою, переліку земельних ділянок, встановлення стартової ціни та інших умов аукціонної продажі земельної ділянки комунальної власності територіальної громади міста або права оренди на неї (встановлення стартового розміру річної орендної плати) або встановлення стартової ціни продажу прав емфітевзису, суперфіцію земельної ділянки»;
- адміністративна послуга «Про включення в перелік майна комунальної власності для аукціонної продажі»;
- адміністративна послуга «Вилучення земельної ділянки (або її частини) із права власності чи користування»;
- адміністративна послуга «Про затвердження ціни відчуження майна комунальної власності для продажі шляхом викупу»;
- адміністративна послуга «Про надання дозволу на проведення експертної оцінки земельних ділянок несільськогосподарського призначення для будівництва та обслуговування житлових будинків, що підлягають передачі у власність шляхом викупу»;
- адміністративна послуга «Про включення в перелік майна комунальної власності для продажу шляхом викупу»;
- адміністративна послуга «Про передачу у власність земельних ділянок шляхом викупу, затвердження звітів про експертні грошові оцінки земельних ділянок, що відчужуються, затвердження ціни та інших істотних умов договорів купівлі-продажу»;
- адміністративна послуга «Про передачу у власність земельних ділянок шляхом викупу, затвердження звітів про експертні грошові оцінки земельних ділянок, що відчужуються, затвердження ціни та інших істотних умов договорів купівлі-продажу з розстрочкою платежу»;
- адміністративна послуга «Продовження договору оренди земельної ділянки»;
- адміністративна послуга «Припинення договору оренди/договору суперфіцію земельної ділянки шляхом розірвання»;
- адміністративна послуга «Про сервітутне землекористування та затвердження істотних умов договорів на відкриті майданчики для фізичних осіб»;
- адміністративна послуга «Про сервітутне землекористування та затвердження істотних умов договорів на відкриті майданчики для юридичних осіб»;
- адміністративна послуга «Про сервітутне землекористування та затвердження істотних умов договорів на павільйони (МАФ) для фізичних осіб»;
- адміністративна послуга «Про сервітутне землекористування та затвердження істотних умов договорів для юридичних осіб»;
- адміністративна послуга «Про продовження договору сервітутного землекористування для юридичних та фізичних осіб»;
- адміністративна послуга «Про розірвання договору сервітутного землекористування для юридичних та фізичних осіб при зміні власника нерухомості».

Такі дії Мукачівської міської ради щодо встановлення в інформаційних та технологічних картках надання адміністративних послуг, строків та умов, які не відповідають нормам Земельного кодексу України, Закону України «Про адміністративні послуги», Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», Порядку надання містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки, їх склад та зміст, затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 07.07.2011. №109, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що може призвести до спотворення конкуренції.

Згідно із Законом України «Про місцеве самоврядування» 21.05.1997 № 280/97-ВР (із змінами та доповненнями) до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить надання дозволу в порядку, встановленому законодавством на розміщення реклами.

Діяльність на ринку розміщення зовнішньої реклами регулюється Законом України «Про рекламу» від 03.07.1996 № 271/96-ВР (із змінами та доповненнями), Типовими правилами розміщення зовнішньої реклами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 29.12.2003 № 2067 (із змінами та доповненнями) (надалі – Типові правила) та іншими нормативними актами.

Відповідно до вимог Закону України «Про рекламу» та Типових правил розміщення зовнішньої реклами, зовнішня реклама розміщується на підставі дозволів та у порядку, встановленому виконавчими органами сільських, селищних, міських рад.

Пунктом 3 постанови Кабінету Міністрів України від 29.12.2003 № 2067 «Про затвердження Типових правил розміщення зовнішньої реклами» встановлено, що органи місцевого самоврядування зобов'язані привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цією постановою.

Типові правила розміщення зовнішньої реклами регулюють відносини, що виникають у зв'язку з розміщенням зовнішньої реклами у населених пунктах та визначають порядок надання дозволів на розміщення такої реклами.

Зовнішня реклама розміщується на підставі дозволів та у порядку, встановленому виконавчими органами сільських, селищних, міських рад відповідно до Типових правил.

Рішенням Мукачівської міської ради від 30.07.2015 № 1508 затверджено Правила розміщення зовнішньої реклами у м. Мукачево (надалі – Правила розміщення зовнішньої реклами).

За результатами проведеного аналізу Правил розміщення зовнішньої реклами встановлено, що порядок прийняття та розгляду заяви, порядок видачі дозволу на розміщення зовнішньої реклами не відповідають Типовим правилам.

Зокрема, пунктом 3.1 Правил розміщення зовнішньої реклами для одержання дозволу заявник подає заяву за формою, до якої додаються:

- фотокартка або комп'ютерний макет місця (розміром не менше 6 x 9 сантиметрів), на якому планується розташування рекламного засобу;
- ескіз рекламного засобу з конструктивним рішенням;
- копія свідоцтва про державну реєстрацію заявника як юридичної особи або фізичної особи – підприємця;
- згоду власника земельної ділянки (у разі розміщення рекламних засобів на місцях, до державної чи приватної (колективної) власності).

Відповідно до пункту 9 Типових правил для одержання дозволу заявник подає робочому органу заяву до якої додається лише фотокартка або комп'ютерний макет місця (розміром не менше 6x9 сантиметрів), на якому планується розташування рекламного засобу, та ескіз рекламного засобу з конструктивним рішенням.

Пунктом 3.2 Правил розміщення зовнішньої реклами передбачено, що за наявності документів, передбачених пунктом 3.1, державний адміністратор Центру надання

адміністративних послуг передає заяву та документи, що додаються до неї робочого органу протягом однієї доби, за винятком вихідних та святкових днів.

Заява протягом трьох днів з дати її надходження від Центру надання адміністративних послуг, реєструється робочим органом в журналі реєстрації заяв та дозволів на розміщення зовнішньої реклами, який ведеться за формою. Журнал повинен бути прошитий, а його сторінки пронумеровані. На останній сторінці журналу робиться запис про кількість сторінок, який засвідчується підписом керівника робочого органу, скріпленим печаткою.

Робочий орган протягом п'яти днів з дати реєстрації заяви в журналі реєстрації перевіряє місце розташування рекламного засобу, зазначене у заяві на предмет наявності на це місце пріоритету іншого заявника або надання на заявлене місце зареєстрованого в установленому порядку дозволу. Після перевірки місця керівник робочого органу приймає рішення про встановлення заявником пріоритету на заявлене місце або про відмову у встановленні пріоритету.

У разі прийняття рішення про встановлення пріоритету робочий орган повертає протягом однієї доби, за винятком вихідних та святкових днів, до Центру надання адміністративних послуг для видачі заявнику на оформлення два примірники дозволу за формою згідно з додатком 3 та визначає заінтересовані органи (особи), з якими необхідно його погодити.

У разі прийняття рішення про відмову у встановленні пріоритету робочий орган протягом трьох днів надсилає до Центру надання адміністративних послуг для видачі заявнику вмотивовану відповідь із зазначенням дати встановлення пріоритету іншого заявника на заявлене місце розташування рекламного засобу або дати і номера рішення виконавчого органу ради про надання дозволу на заявлене місце іншій особі та повертає всі подані заявником документи.

Державний адміністратор Центру надання адміністративних послуг повідомляє заявника про отримання відповідних примірників дозволу або направлення відповіді заявнику щодо прийняття рішення про відмову у встановленні пріоритету та повернення всіх поданих документів протягом однієї доби за винятком вихідних та святкових днів.

Пунктом 10 Типових правил передбачено, що за наявності документів, передбачених пунктом 9, відомості про заяву у той же день вноситься робочим органом до внутрішнього реєстру заяв та дозволів на розміщення зовнішньої реклами (журналу), який ведеться у довільній формі.

Робочий орган протягом двох робочих днів з дня реєстрації заяви перевіряє місце розташування рекламного засобу, зазначене у заяві, на предмет надання на заявлене місце зареєстрованого в установленому порядку дозволу.

У разі прийняття рішення про відмову у видачі дозволу робочий орган надсилає заявникові вмотивовану відповідь із зазначенням підстав, передбачених законом.

Строк видачі дозволу або надання письмового повідомлення про відмову у його видачі становить 10 робочих днів.

Пунктом 3.8 Правил розміщення зовнішньої реклами встановлено, що дозвіл погоджується з власником місця або уповноваженим ним органом (особою), спеціально уповноваженим органом – відділом архітектури та містобудування та управлінням міського господарства.

На вимогу робочого органу, заявник погоджує дозвіл з:

- Державтоінспекцією – у разі розміщення зовнішньої реклами на перехрестях, біля дорожніх знаків, світлофорів, пішохідних переходів та зупинок транспорту загального користування;

- службою автомобільних доріг Закарпатської області – у разі розміщення зовнішньої реклами в зоні відведення, що належить до їх компетенції;

- відповідним органом у сфері охорони культурної спадщини та об'єктів природно-заповідного фонду – у разі розміщення зовнішньої реклами на пам'ятках історії та архітектури, в межах зон охорони таких пам'яток і в межах об'єктів природно-заповідного фонду;

- з художньою радою м. Мукачева (на вимогу відділу архітектури та містобудування);

- утримувачем інженерних комунікацій – у разі розміщення зовнішньої реклами в межах охоронних зон цих комунікацій.

Зазначені вище органи та особи погоджують дозвіл протягом п'яти робочих днів з дати звернення заявника.

Перелік органів та осіб, з якими погоджується дозвіл, є вичерпним. Погодження дійсне протягом строку дії дозволу.

Відповідно до пункту 16 Типових правил, видача дозволу погоджується робочим органом з власником місця або уповноваженим ним органом (особою), а також з:

Мінкультури - у разі розміщення зовнішньої реклами на пам'ятках національного значення, в межах зон охорони цих пам'яток, історичних ареалів населених місць;

органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим, обласною, Київською та Севастопольською міськими держадміністраціями - у разі розміщення зовнішньої реклами на пам'ятках місцевого значення, а також в межах зон охорони цих пам'яток;

утримувачем інженерних комунікацій - у разі розміщення зовнішньої реклами в межах охоронних зон цих комунікацій;

Укравтодором або власниками автомобільних доріг та Національною поліцією - у разі розміщення зовнішньої реклами у межах смуги відведення автомобільних доріг.

Дії щодо отримання зазначених погоджень вчиняються робочим органом без залучення заявника протягом строку, встановленого для отримання дозволу.

Для здійснення погодження робочий орган не пізніше дня, що настає за днем одержання документів від заявника, надсилає її копії у паперовому або електронному (шляхом сканування) вигляді зазначеним органам, та встановлює строк розгляду документів.

У разі ненадання вищенаведеними органами, протягом встановленого строку погоджень вважається, що видачу дозволу погоджено.

Пунктом 3.10 Правил розміщення зовнішньої реклами передбачено, що робочий орган протягом не більше як п'ятнадцяти робочих днів з дати одержання належним чином оформлених двох примірників дозволу розглядає заяву, готує і подає на найближче засідання виконавчого комітету пропозиції та проект відповідного рішення.

Відповідно до пункту 19 Типових правил передбачено, що робочий орган протягом не більш як двох робочих днів з дати одержання від органів та осіб, з якими погоджується видача дозволу, подає виконавчому органу ради пропозиції та проект відповідного рішення.

Пунктом 3.12 Правил розміщення зовнішньої реклами передбачено, що у разі прийняття рішення про надання дозволу, керівник робочого органу протягом п'яти робочих днів підписує обидва примірники дозволу та скріплює їх печаткою.

Перший примірник дозволу видається заявникові, а другий залишається у робочого органу для обліку та контролю. Видача дозволу реєструється в журналі реєстрації.

Рішення про відмову у наданні дозволу надсилається робочим органом заявникові протягом п'яти днів з дати його прийняття.

Відповідно до пункту 20 Типових правил передбачено, що виконавчий орган ради протягом одного робочого дня з дати одержання зазначених пропозицій приймає рішення про надання дозволу або про відмову у його наданні.

Дозвіл або відмова у його видачі видається не пізніше ніж протягом наступного робочого дня після прийняття відповідного рішення.

Не врегулювання вищезазначених питань у Правилах розміщення зовнішньої реклами може перешкоджати суб'єктам господарювання реалізувати право на отримання дозволу на розміщення об'єктів зовнішньої реклами, а відповідно і обмежити доступ на цей ринок.

Отже, процедура одержання дозволу для розміщення зовнішньої реклами, встановлена Мукачівською міською радою, суперечить вимогам Типових правил розміщення зовнішньої реклами в частині безпідставної вимоги надання документів, які не передбачені Типовими правилами, зобов'язання заявника самостійно здійснювати погодження дозволу, не врегулювання строків розгляду заяв на одержання дозволу та строків прийняття рішення про надання дозволу або про відмову у його наданні, що може призвести до невидачі дозволу та обмеження конкуренції.

Таким чином, дії Мукачівської міської ради щодо прийняття рішення від 30.07.2015 № 1508, яким затверджено Правила розміщення зовнішньої реклами у м. Мукачево, що суперечить вимогам Типових правил розміщення зовнішньої реклами, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 29.12.2003 року № 2067, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що може призвести до спотворення конкуренції.

На підставі викладеного, керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, адміністративна колегія Закарпатського обласного територіального відділення,

р е к о м е н д у є :

1. Мукачівській міській раді (ідентифікаційний код – 38625180) вжити заходи щодо припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції передбаченого пунктом 7 статті 50, статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції», шляхом приведення Правил користування системами централізованого водопостачання і водовідведення та надання послуг з централізованого постачання холодної води і водовідведення в м. Мукачево, затверджених рішенням від 25.06.2009 № 982, у відповідність до вимог Законів України «Про питну воду та питне водопостачання» та «Про житлово-комунальні послуги».

2. Мукачівській міській раді (ідентифікаційний код – 38625180) вжити заходи щодо припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» шляхом розроблення та затвердження інформаційної та технологічної карток адміністративної послуги з надання дозволу на порушення об'єктів благоустрою, згідно Закону України «Про адміністративні послуги».

3. Мукачівській міській раді (ідентифікаційний код – 38625180) вжити заходи щодо припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», шляхом встановлення в інформаційних та технологічних картках надання адміністративних послуг, строків та умов, які відповідають нормам Земельного кодексу України, Закону України «Про адміністративні послуги», Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», Порядку надання містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки, їх склад та зміст, затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 07.07.2011. №109;

4. Мукачівській міській раді (ідентифікаційний код – 38625180) вжити заходи щодо припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», шляхом приведення Правила розміщення зовнішньої реклами у м. Мукачево, затверджених рішенням від 30.07.2015 № 1508, у відповідність до вимог Типових правил розміщення зовнішньої реклами, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 29.12.2003 № 2067.

5. Про результати розгляду рекомендацій повідомити територіальне відділення у місячний строк з дня їх отримання.

Відповідно до статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи посадовими особами, яким вони надані.

Згідно з частиною 3 статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень рекомендацій та вжиття відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Голова Відділення -
голова колегії:

П. Калинич